

450 Tehdáž Achilleus sám sic zamítl odvrátit zkázu,
avšak vlastní zbroj dal Patroklu, příteli svému,
načež ho do bitvy poslal a četné mužstvo mu přidal.

455 Po celý den pak boj kol Skajské sváděli brány.
Byli by trójský hrad tam zbořili, kdyby byl Foibos
silného Menoitiovice, jenž množství pohubil lidu,
nezabil v předních řadách a Hektoru oslavy nedal.

Proto tu objímám teď tvá kolena, zdali bys nechtěl
ochotně přílbu a štít dát synovi krátkého věku,
také holeně krásné, jež k nohám by vázaly spony,
460 brnění těž – vždyť zbroj, již míval, ztratil mu přítel,
od Troů sklán.

Teď zármutku pln, syn na zemi leží.“

Na to jí přeslavný bůh zas pravil, dovedný mistr:

465 „Vzmuž se a o tuto věc v svých prsou starostí neměj!
Kéž bych mohl tak jistě jej před smrtí, zármutku plnou,
daleko skrýt, až hrozný los jej postihne jednou,
jakožte dostane zbroj, již kráse by jistě se mnohý
z lidstva, jež přečetně jest, pak podívil, kdo by ji spatřil.“

Pravil a nechal ji tam.

Pak ke svým přikročil měchům,
rychle je obrátil k ohni a pak jim dmýchati kázal.

470 Dvacet celkem měchů mu dmýchalo na jeho pánve,
přihodné do ohně proudy dle potřeby vydechující:
silný, by v pospěchu díla byl po ruce, jindy zas slabý,
vždycky, jak Héfaistos chtěl, jak po každé žádalo dílo.
Házet do pánví cín, pak měď též nezlomitelnou,
475 stříbro a vzácné zlato.

Hned potom Héfaistos vložil
na špalek kovadlo velké a pádné kladivo silné
chopil pravici svou, však levici uchopil kleště.

Štít

Velký a pevný štít bůh vyráběl ze všeho nejdřív,
kruhem jej uměle robil a lesklou obrubou vroubil,
trojitou, samý třípyt, pak řemen pobitý stříbrem.

480 Vrstev veliký štít měl patero, na ploše jeho
ozdobné obrazy mnohé svou umělou vyráběl myslí:

Štíed štítu: země, nebe, moře

Vprostřed vytvářel zem, báh nebes a hladinu mořskou,
Hélia neúporného a jasný v úplňku měsíc,

485 s nimi i veškeré hvězdy, jež celou oblohu zdobí,
suhvězdy Plejád a Hyad a silného Óaríóna.

Také Medvěda zrobil, jenž Vúz jest nazýván příjmím,
točí se na téměř místě a zírá na Óríóna,
koupelí Ókeanových sám jediný účasten nejša.

První pruh: dvě města: a) město v míru: *svatba, soud*

490 Dvě pak zobrazil měst, v nichž bydlili smrtelní lidé,
krásných – v jednom byl sňatek a slavné svatební hody:
nevěstu z ženské síně tím městem v průvodu vedli,
příčemž pochodně plály a zvučela svatební píseň.

495 Mladí se tanečníci tam točili, ve středu jejich
píšťaly hrály a loutny – a četné zvědavé ženy,
stojíce v průjezdech domů, se s podivem dívaly na ně.

Hojný na sněmu lid byl shromážděn: jednali právě
o sporu: občanů dvě stran náhrady rozeptři mělo
za muže zavražděného: vrah tvrdil, že zaplatil všecko,
dávaje důkazy lidu, sok popíral, že by co dostal.

Avšak přáli si oba, by znalý je rozhodl soudce.

Lid, jak komu kdo přál, svůj souhlas najevo dával.
Héroldi hlující lid tam tišili, starší pak lidu
na křesla kamenná sedli a v posvátném okruhu soudním

505 héroldů zvučných hlasů v své pravici drželi žezlo,
s kterým vstávali s křesel a po řadě činili nález.
Zároveň uprostřed nich dvě talentů leželo zlata
za dar pro toho soudece, jenž nález nejlepší podá.

b) město ve válce: *záloha, boj*

Kolem druhého z měst dvě vojenských táborů bylo,
ze zbraní tryskala zář:

Měl nepřítel úmysl dvojí:
budťo jim zbořit město, neb na dvě rozdělit jmění,
všecko, jež ve svém nitru to rozkošné choválo město.

Měšťané nechtěli svolit a chystali zálohu tajně:
hradeb manželky milé a slabé hájily dítky,
stojíce k ochraně na nich a mužové stříženi stářím.

515 Výtáhli, v čele jim Arés a bohyně Athénská Pallas,
ze zlata zrobení oba a v zlaté oděni roucho,
ve zbroji, postavy velké a krásní jak bohové právě,
nad jiné patrní všem, lid pod nimi mnohem byl menší.

520 Když však přišli až k místu, kde vhodnou se záloha zdála,
u řeky, u které k pití se scházela veškerá stáda,
tamo si usedlo mužstvo, jsouc oděno v jiskřivý krunýř.
Podál tábora vojska dva zvědové, sedíce zvláště,
cíhali, zdali by ovce a lesklé spatřili krávy:
brzy se přihnala stáda, dva pastýři kráčeli s nimi,
píšťal se bavíce hrou, vždyť neměli o léčce tuchy.

Měšťané zhlédli je jíti a přiběhli, s rychlostí velkou
zabrali s obou stran jak hojnost skotu, tak stáda
krásných bělostných ovcí a zabili pastýře bravu.

530 Když však nepřítel slyšel, jenž seděl před shromazdištěm,
u krav veliký hluk, hned na vozy poskočných koní
vstoupil a za nimi jeli a také záhy je stihli.
Stanuvše počali půtku a válčice na břehu řeky,
oštěpy kovových hrotů tam házeli naproti sobě.

53 Tam byl Svár, tam Ryk, tam hrozná Morana zhoubná
jednoho, živého, s ranou, a druhého bez rány držíc,
jiného válečnou vřavou, již mrtvého, za nohy vlekla.
Háv, ježž na plecích měla, byl rudý od krve mužů.

Byli jak živí lidé, jak živí sváděli boje,
540 mrtvoly padlých mužů si hledíce vzájemně vyrvat.

Druhý pruh: život venkovský: *orba, žně, vinice*

Potom zas kyprý lán tam vytvářel, úrodnou půdu,
širokou, oranou třikrát, a četní orači na ni
do kruhu potahy hnali, vždy obratem, vzhůru i dolů.

545 Kdykoli obratem zpět zas dostihli souvratí pole,
pohár sladkého vína jim dával do rukou vždycky
muž, jenž po každé přišel.

Dle brázdý se vraceli jiní,
k souvratí dlouhé nivy se snažíce dostati nazpět.

Vzadu se černala prst, jež byla jak zoraná právě,
ačkoli ze zlata byla – což obzvlášť budilo podiv.

550 S vysokým obilím lán tam Héfaistos vytvářel potom:
ženci je kosili srpy, jež ve svých pravících měli:

hustě tu, za hrstí hrst, jim padaly požaté klasy,
vzadu je vazači brali a povřísky vázali v snopy;
celkem vazačů tré tam vázalo, za nimi hoši

555 sbírali požaté hrsti, a rychle je nosíce v rukou,
vazačům dávali stále, a u brázdý, ve středu jejich,
pán stál, v pravici žezlo, a mlčky se radoval v srdci.

Sluhové opodál nich jim pod dubem chystali jídlo,
560 velkého k hostině býka jim zabivše, ženy pak hojnost
ječně misily mouky a žencům ji chystaly k jídlu.

Potom i viničný sad tam vytvářel, plničky révy,
krásný, ze zlata celý, a tmavé byly tam hrozny.
Stříbrné vinné tyče v něm dlouhým pořadím stály,
příkop po obou stranách byl modravý, ohrada kolem

565 z cínu, a jediná jen tím sadem pěšinka vedla,
po které nosiči hroznů, když klidili, vždycky se brali.

Po ní mladistvé dívky a jinoši laškovně myslí
sladký nosili plod, jež v koších pletených měli.

570 V jejích středu byl hoch, jež hrál jim na struny libě,
na svou zvucenou loutnu, a zpíval žalozpěv ke hře,
krásně a jemným hlasem, a do taktu veškerá mládež
kráčela, výskala, pěla a tančila k průvodu zpěvu.

Třetí pruh: *Ivi přepadnou stádo, pastvina, tanec*

Skotu pak s přímými rohy tam Héfaistos vytvářel stádo,
575 ze zlata některé z krav bůh vyrobil, jiné pak z cínu:
ze dvora s bučením táhlým se zvířata na pastvu hnala,
podél hučící řeky a podél klátivé tříny.

Zároveň s kravami svými šli řadou pastýři čtyři,
zlatí, a devět psů jim po boku běželo rychlých.

580 Dvojice strašných lvů vtom chopila řvoucího býka
v prvním pořadí stáda, a býk ten strašlivě buče,
vlečen byl od oněch lvů.

Psů smečka a junáci za ním. —
Lvové mu roztrhli kůže a chlemtali z velkého býka
střeva i temnou krev.

585 Však pastýři úplně marně
naproti zuřivým lvům své rychlé ohaře šťvali:
neboť majíce kousnout, vždy přechali ode lvů nazpět,
jenom nablízku stáli a štěkali, vždycky však couvli.
Pastvinu přeslavný bůh tam vytvořil, dovedný mistr,
590 velkou, v úvale krásném, a bělostné ovce tam byly,
ovčiny, pastýřské chýše a ohrady střechami kryté.

— 590 Rejditě přeslavný bůh též zobrazil, dovedný mistr,
Héfaistos, docela tak, jak Daidalos v rozlehlém Knósu
pro dívku kadeří krásných kdys vytvořil, pro Ariadnu.

Na něm svobodní hoši a dívky veliké ceny

tančili tvoříce kruh, druh v zápěstí soudruha drže.
595 Dívčiny v jemná roucha a jinoši v suknicce krásné,
tkané, odění byli, jež mírně se olejem lesklý,
děvušky čelenky krásné a junáci mečíky měli
zrobené z ryzího zlata a řemeny pobité stříbrem.

600 Brzy tu cvičenou nohou se pustili do kola v tanec,
lehko, jak hrnčířský kruh, jež dobře se do dlaní hodí —
— hrnčíř kdy sedne si k němu a zkouší, dobře-li běží —
brzy zas tančili v řadách a kráčeli naproti sobě.

Nadmiru četný dav kol tohoto libého tance,
plný radosti stál.

605 Též božský pěvec jim zpíval,
na loutnu provodě zpěv.

Dvě kejklířů bylo tam také,
kteří, když počínal zpívat, se točili ve středu jejich.

Čtvrtý pruh: *Ókeanos*

Silný a velký proud tam vytvořil Ókeanův
610 kolem krajního lemu, kol dokola pevného štítu.

Ostatní zbroj

610 Když však byl od boha štít již vytvořen, velký a pevný,
zrobil mu také krunýč, ježž svítil nad záři ohně,
zrobil i těžkou přílbu a ke skráním přílehlou doboře,
úpravnou, velice krásnou, a zlatý připevnil chochol,
zrobil i holenné krásné, jež vytvořil z táhlého cínu.

615 Když již zhotovil zbroj, ten slavný, dovedný mistr,
ihned ji vyzdvihl z dílny a před matku rekovu složil.

Thetis pak hned jak ještřáb se s Olympu sněžného snesla
se zbrojí od Héfaista, jež jasným jiskřila leskem.